

Metsä

Tieto

Osaaminen

METLA

Hyvinvointi

Puumarkkinoiden toimivuus ja kehittämiskohteet

Puumarkkinatyöryhmän kokous (2/2012) 3.10.2012

Eero Mikkola, Metla

Puukaupan toimivuuden ja kehittämis- kohteiden selvitys 2012

”Mikä tässä puukaupassa on noin vaikeaa että pitää tohtoreiden tutkia!

Myyjällä rahat loppu, soittaa ostajalle ja kaupat tulee hirmu väännön jälkeen.

Ostajalla puut loppu, soittaa myyjälle ja kauppa tulee hirmu väännön jälkeen.

Ja sitten on näitä jotka sanoo myyvänsä/ostavansa kun on metsänhoidollinen tai asiakassuhteeseen perustuva tarve. Ja höpö höpö, puut tai rahat on loppu.

Se on tämä kapitalismi, toisella on tavara ja toisella raha. Rahan tekisi mieli tavaraa ja tavaran rahaa.”

Puukaupan toimivuuden ja kehittämis-kohteiden selvitys 2012

- 1) Haastattelut 1.-16.3.
- 2) Puumarkkinoille toimivuutta, Seinäjoki 21.3., Huittinen 22.3. ja Tampere 26.3.
- 3) Verkkokysely 2.4.-13.4.2012
- 4) Työpaja 24.4.2012
- 5) Metsälehdän verkkokeskustelu
- 6) Aineiston analysointi ja raportointi
- 7) Tiedote ja raportti 27.9.2012
<http://www.metla.fi/tiedotteet/2012/2012-09-27-puumarkkinat.htm>

Puukaupan toimivuuden ja kehittämis-kohteiden selvitys 2012

Kyselyyn vastasi yhteensä 1 249 henkilöä, joista oli

- yksityismetsänomistajia 73 % (vrt. Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimus)
- muita puunmyyjiä, kuten seurakuntia ja yhteismetsiä, 7 %
- puunostajien edustajia 11 %
- neuvonta- ja asiantuntijaorganisaatioiden, kuten metsänhoitoyhdistysten ja metsäkeskusten, edustajia 8 %

Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys 1/3

Taulukko. Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys.

	Osuus yksityismetsänomistajista, %			
	Joka vuosi	Joka toinen vuosi	Kerran viidessä vuodessa	Harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa
Pinta-ala				
Alle 50 ha	6	14	40	40
50–99,99 ha	26	31	35	9
100 ha tai enemmän	52	34	14	1
Metsänomistus yhden tai useamman kunnan alueella				
Yhden kunnan alueella	26	26	31	18
Useamman kunnan alueella	37	28	24	11
Omistusmuoto				
Tila yhden henkilön omistuksessa	31	26	26	17
Tila omistetaan yhdessä puolison kanssa	28	29	31	13
Tilan omistaa yhtymä	24	26	30	19
Tilan omistaa perikunta	16	9	41	34

Pyörityksistä johtuen kaikki rivit eivät summaudu sataan.

Taulukko jatkuu ...

Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys 2/3

Taulukko. Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys ...jatkuu

	Osuus yksityismetsänomistajista, %			
	Joka vuosi	Joka toinen vuosi	Kerran viidessä vuodessa	Harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa
Sukupuoli				
Mies	31	27	27	15
Nainen	16	20	39	25
Ikä				
Alle 45-vuotias	39	28	25	8
45–54-vuotias	35	24	25	16
55–64-vuotias	24	28	32	17
65-vuotias tai vanhempi	16	24	33	27
Ammattiasema				
Palkansaaja	19	21	37	24
Maatalousyrittäjä	44	30	20	6
Metsätalousyrittäjä	74	14	7	5
Muu yrittäjä	19	39	21	21
Eläkeläinen	12	25	39	24
Muu(työtön, opiskelija, kotona)	11	26	32	32

Pyöristyksistä johtuen kaikki rivit eivät summaudu sataan.

Taulukko jatkuu ...

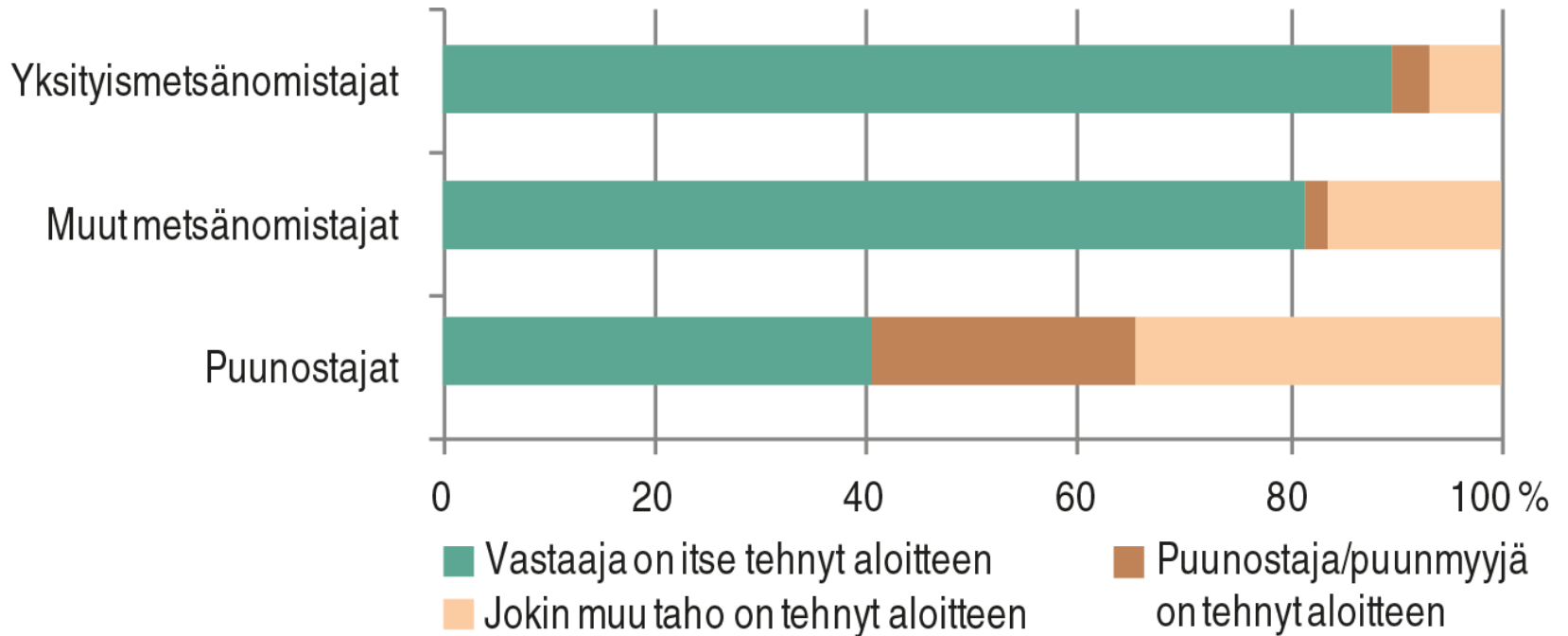
Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys 3/3

Taulukko. Yksityismetsänomistajien puunmyyntitiheys ...jatkuu.

	Osuus yksityismetsänomistajista, %			
	Joka vuosi	Joka toinen vuosi	Kerran viidessä vuodessa	Harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa
Asuminen tilan suhteen				
Vakituisesti tilalla	35	32	22	12
Tilan sijaintikunnassa	25	20	31	24
Tilan sijaintikunnan ulkopuolella	14	14	46	27
Asuinpaikka				
Haja-asutusalue	33	31	23	13
Taajama (alle 20 000 asukasta)	30	15	32	23
Kaupunki (20 000–100 000 asukasta)	19	19	43	20
Kaupunki (yli 100 000 asukasta)	9	13	48	29
Kaikki yksityismetsänomistajat (n=915)	29	26	29	17

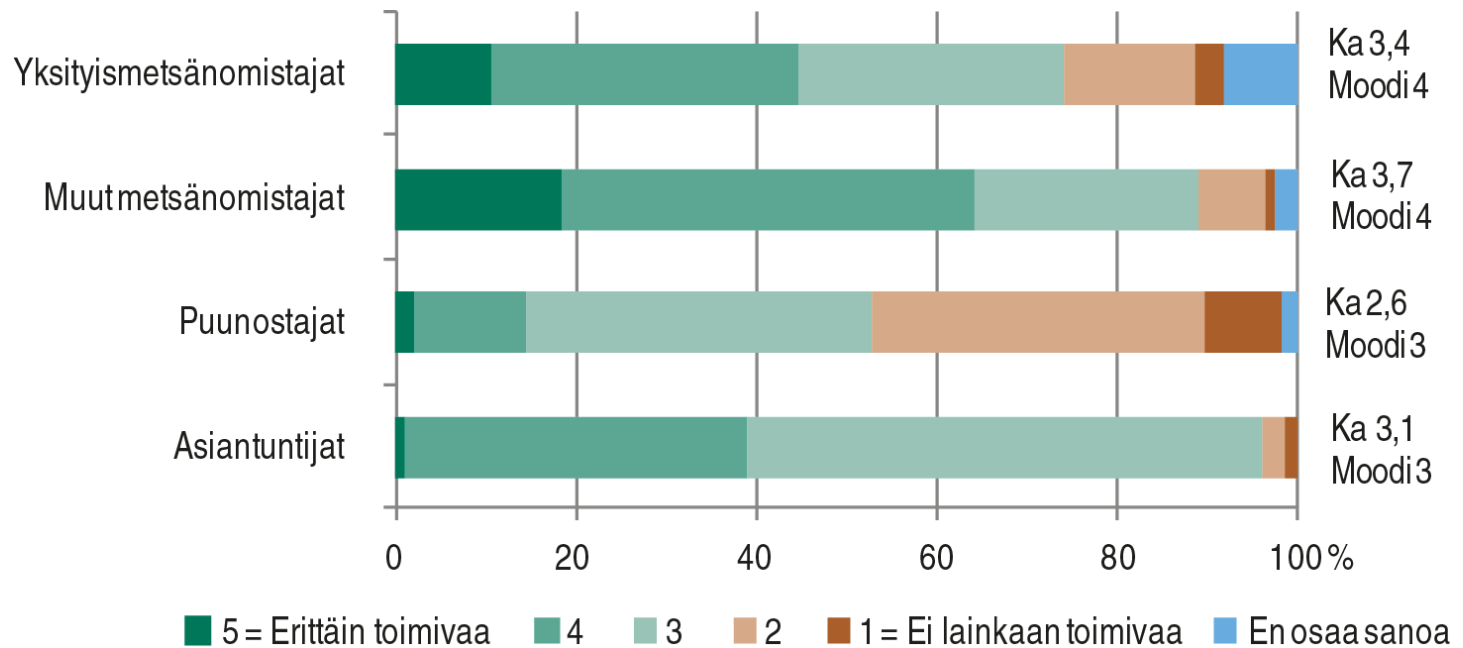
Pyöristyksistä johtuen kaikki rivit eivät summaudu sataan.

Aloitteentekijä yleensä puukaupoissa

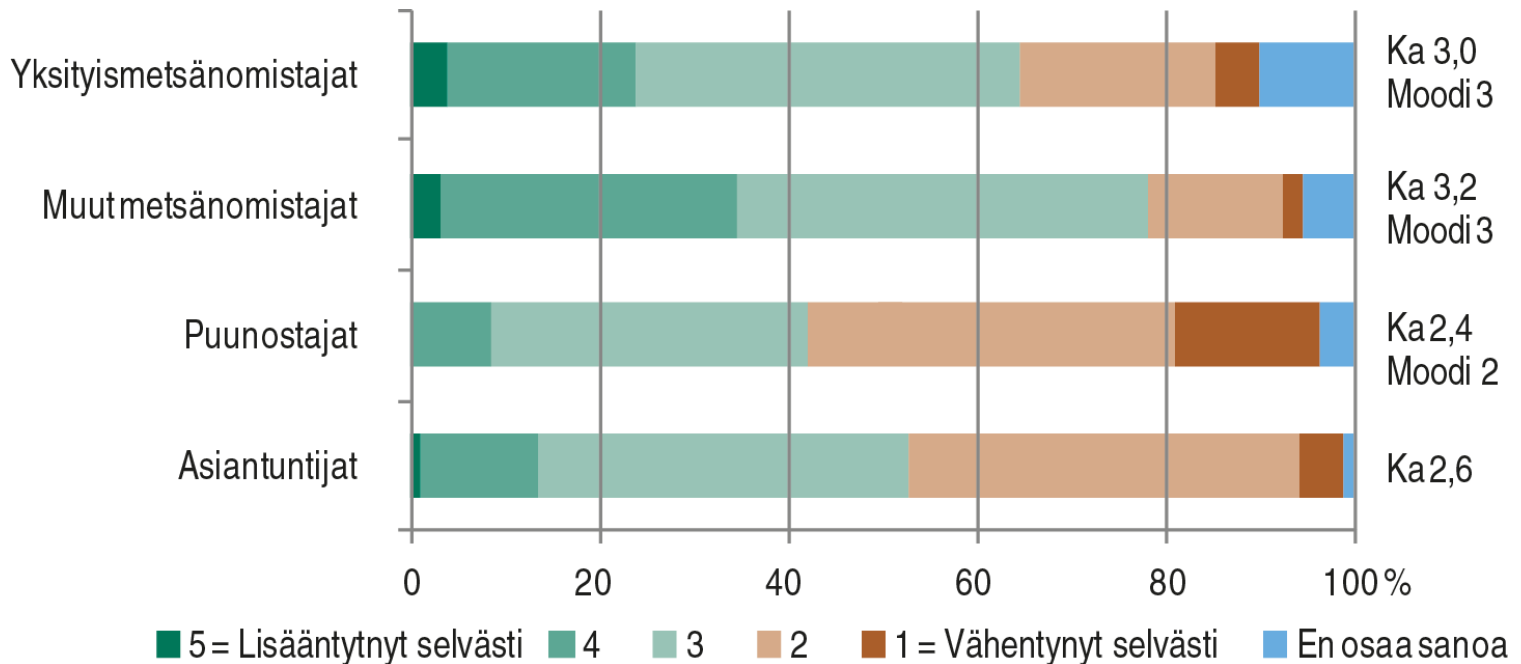

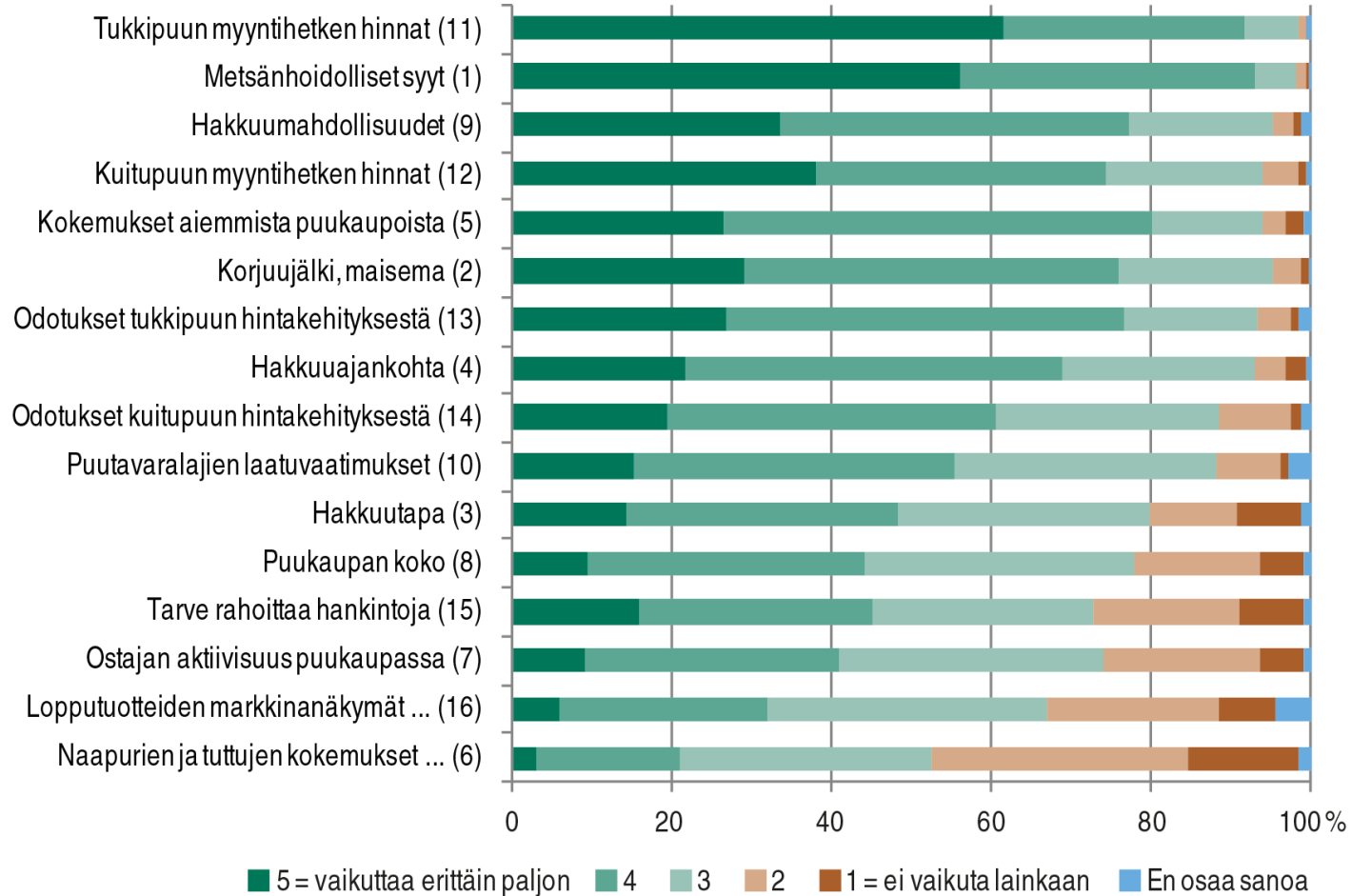
Tyytyväisyys puukaupan toimivuuteen vuonna 2011

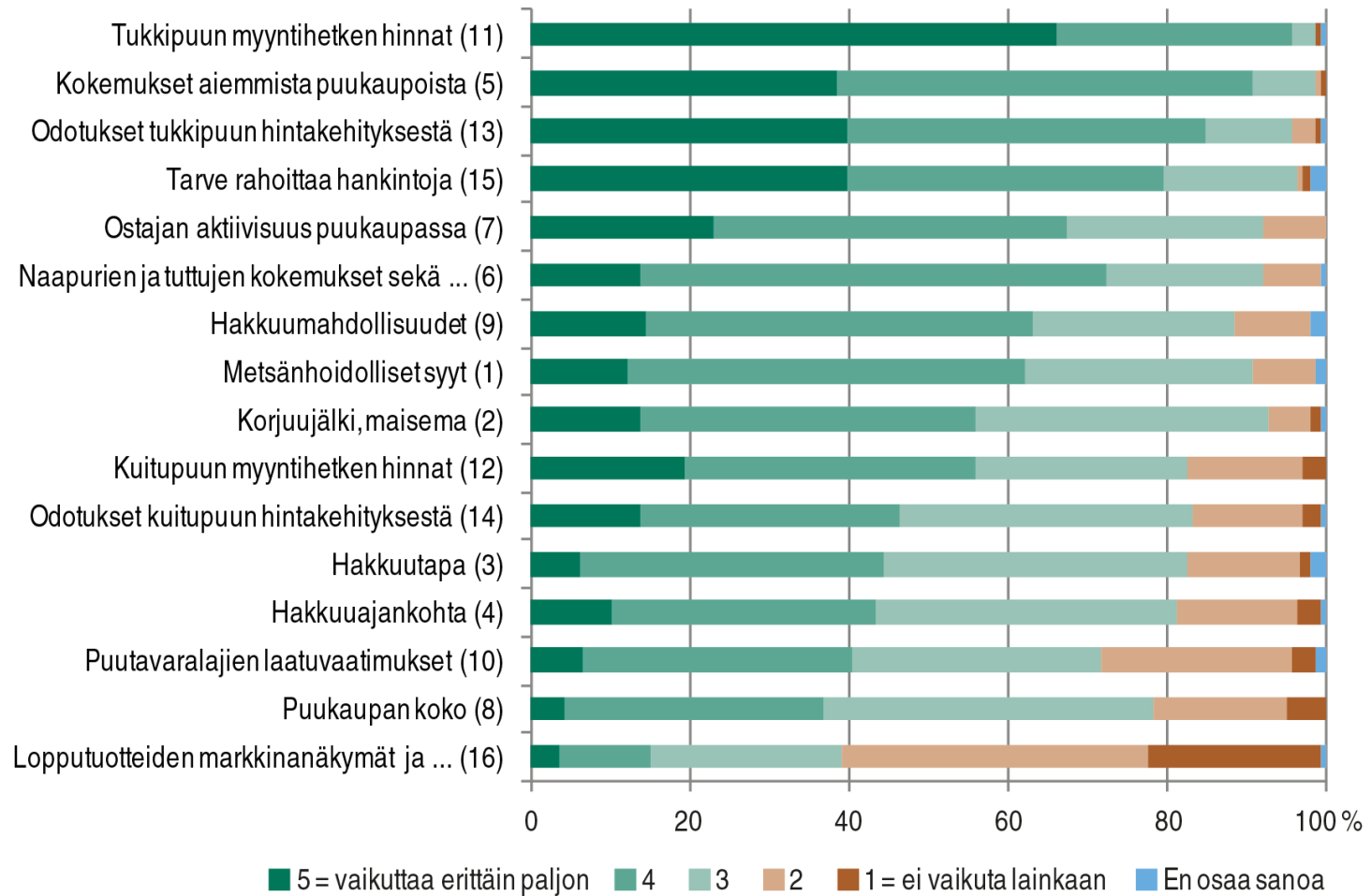
Näkemykset puukaupan toimivuuden kehittymisestä 2007–2011

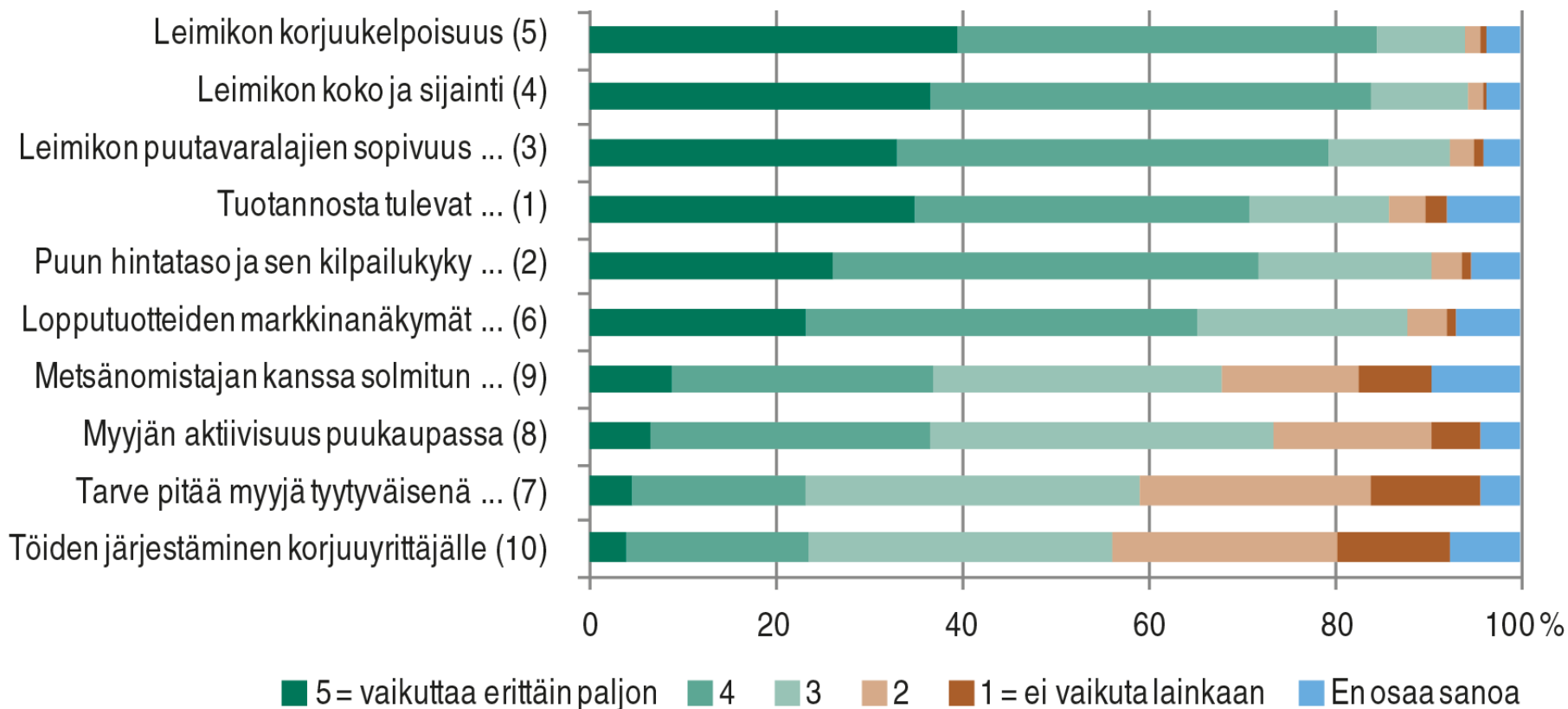
Yksityismetsänomistajien näkemykset eri tekijöiden vaikutuksesta puunmyyjän näkökulmasta puukaupan syntymiseen

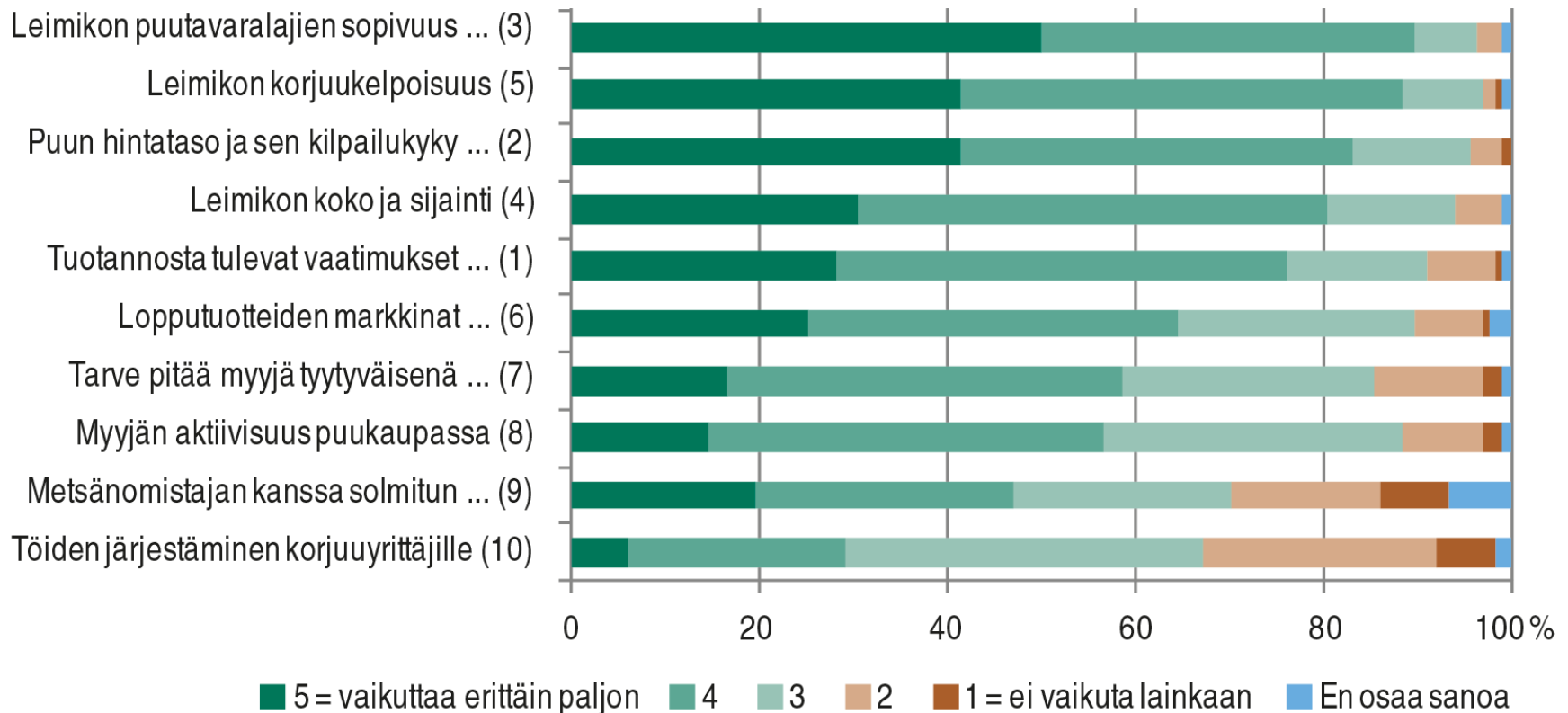
Puunostajien näkemykset eri tekijöiden vaikutuksesta puunmyyjän näkökulmasta puukaupan syntymiseen

Yksityismetsänomistajien näkemykset eri tekijöiden vaikutuksesta puunostajan näkökulmasta puukaupan syntymiseen

Puunostajien näkemykset eri tekijöiden vaikutuksesta puunostajan näkökulmasta puukaupan syntymiseen

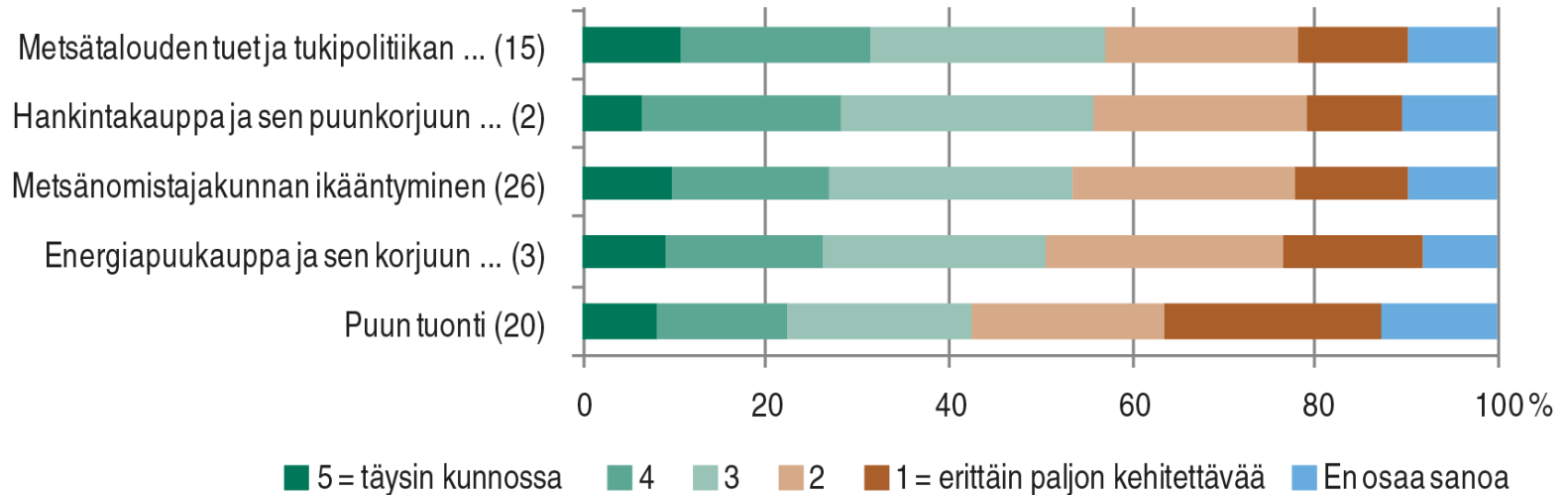

Yksityismetsänomistajien näkemykset puumarkkinoiden ominaispiirteistä

Ominaispiirteet, jotka ovat parhaiten kunnossa

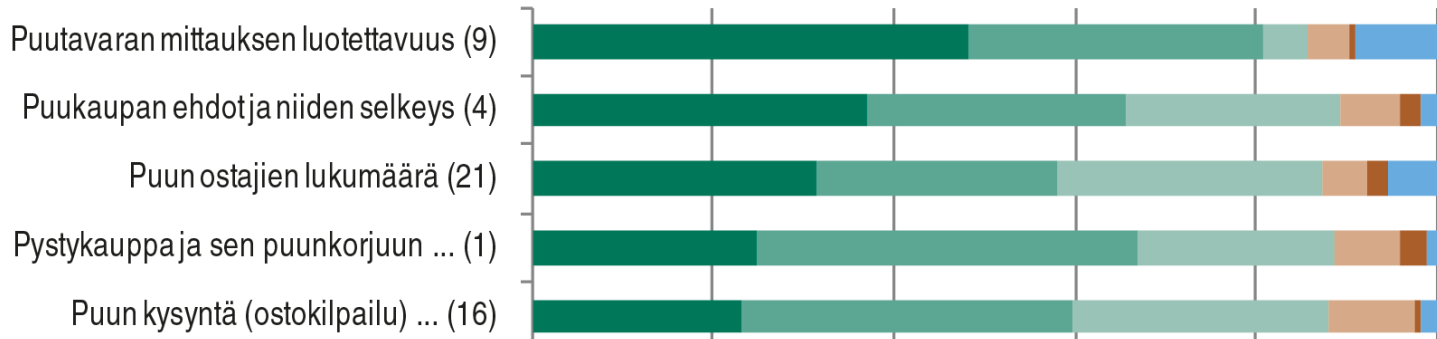

Ominaispiirteet, joissa olisi eniten kehitettävää

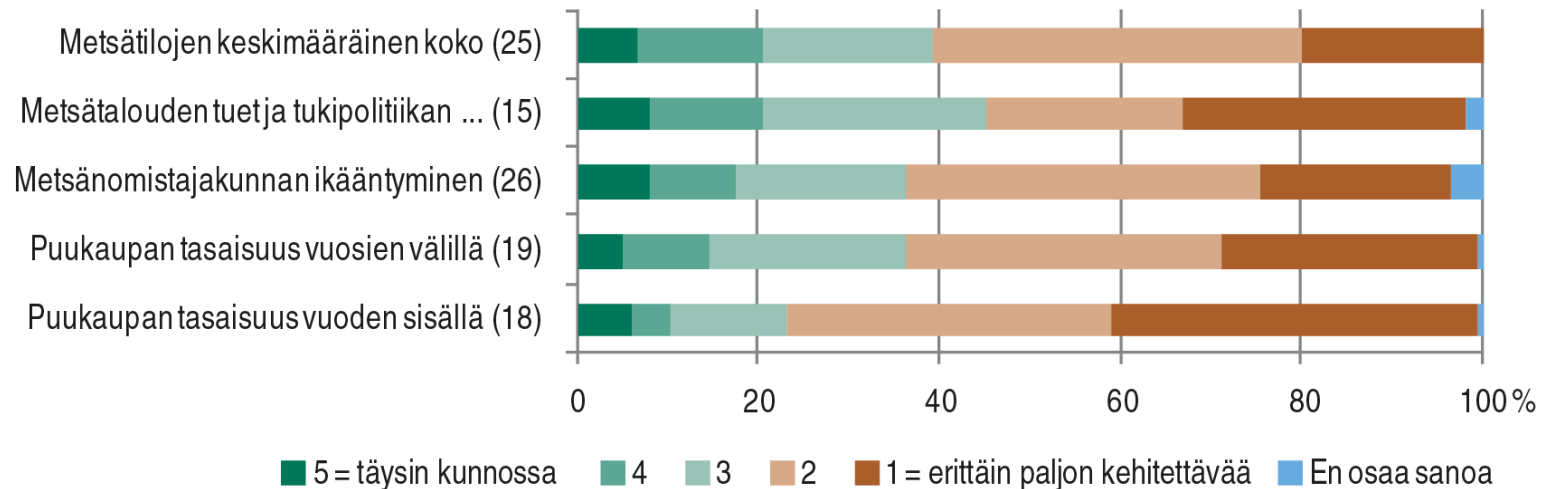

Puunostajien näkemykset puumarkkinoiden ominaispiirteistä

Ominaispiirteet, jotka ovat parhaiten kunnossa

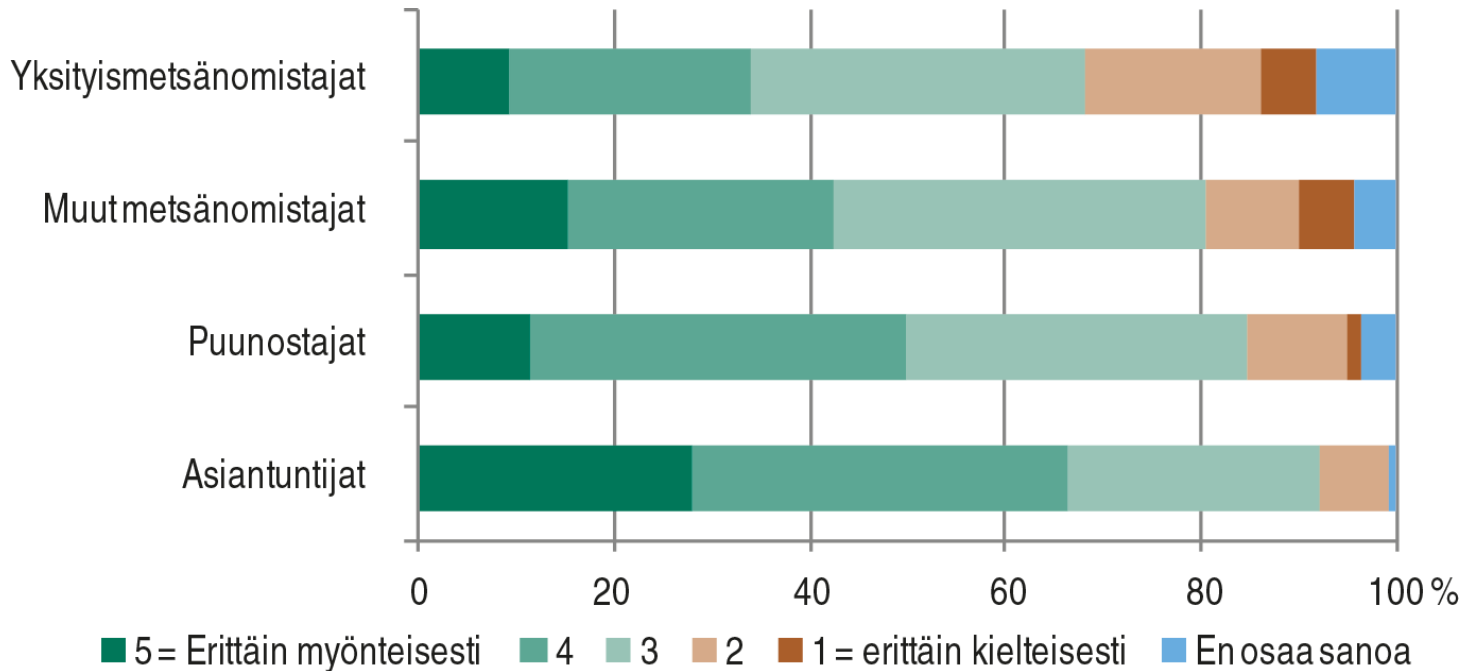

Ominaispiirteet, joissa olisi eniten kehitettävää

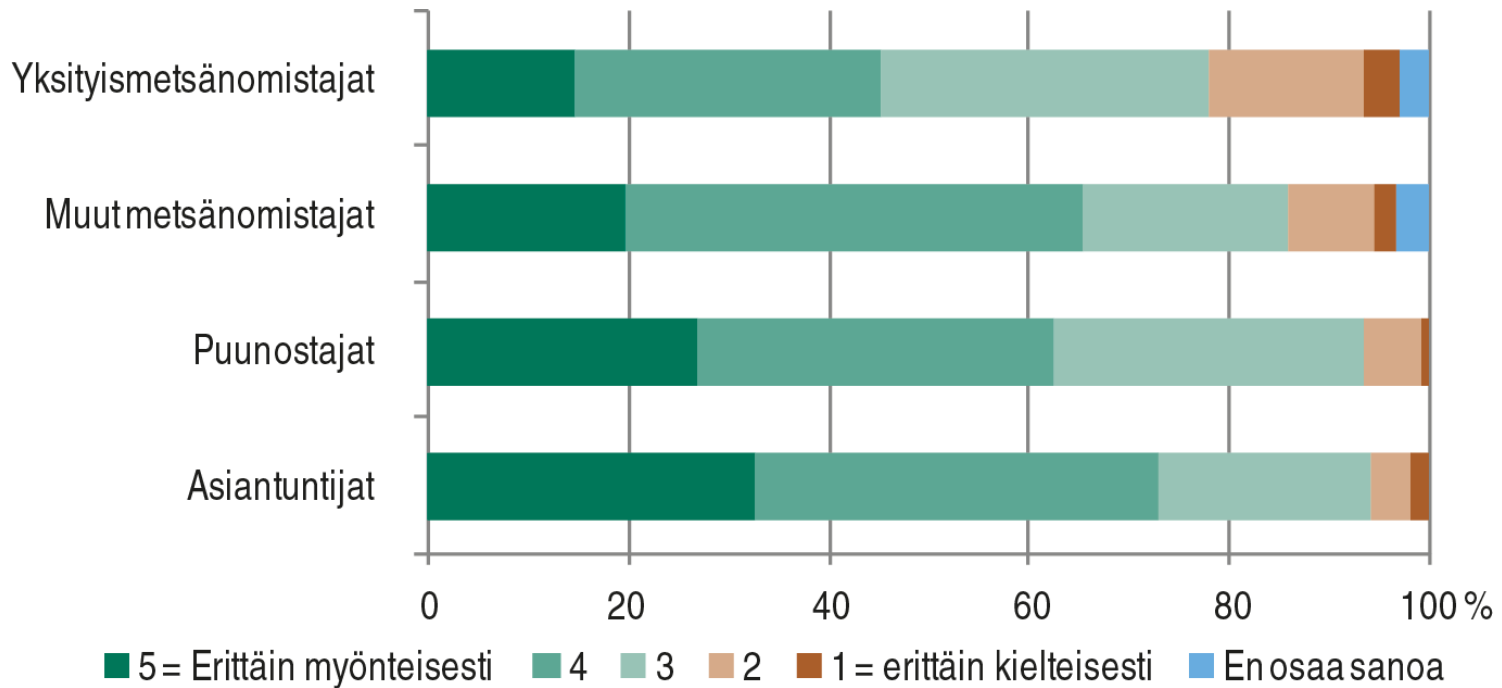

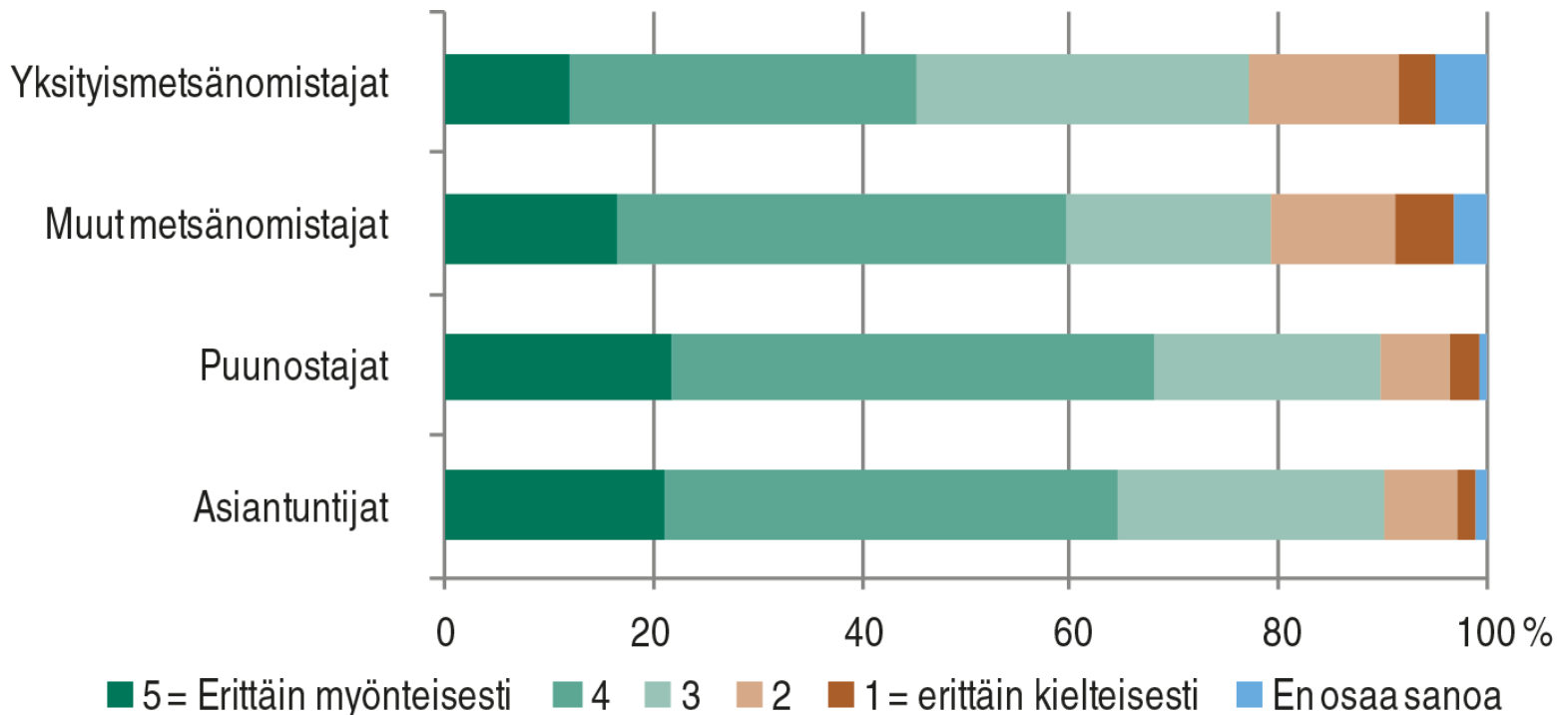
Suhtautuminen suojeleohjelmien esim. METSO:n toteutukseen

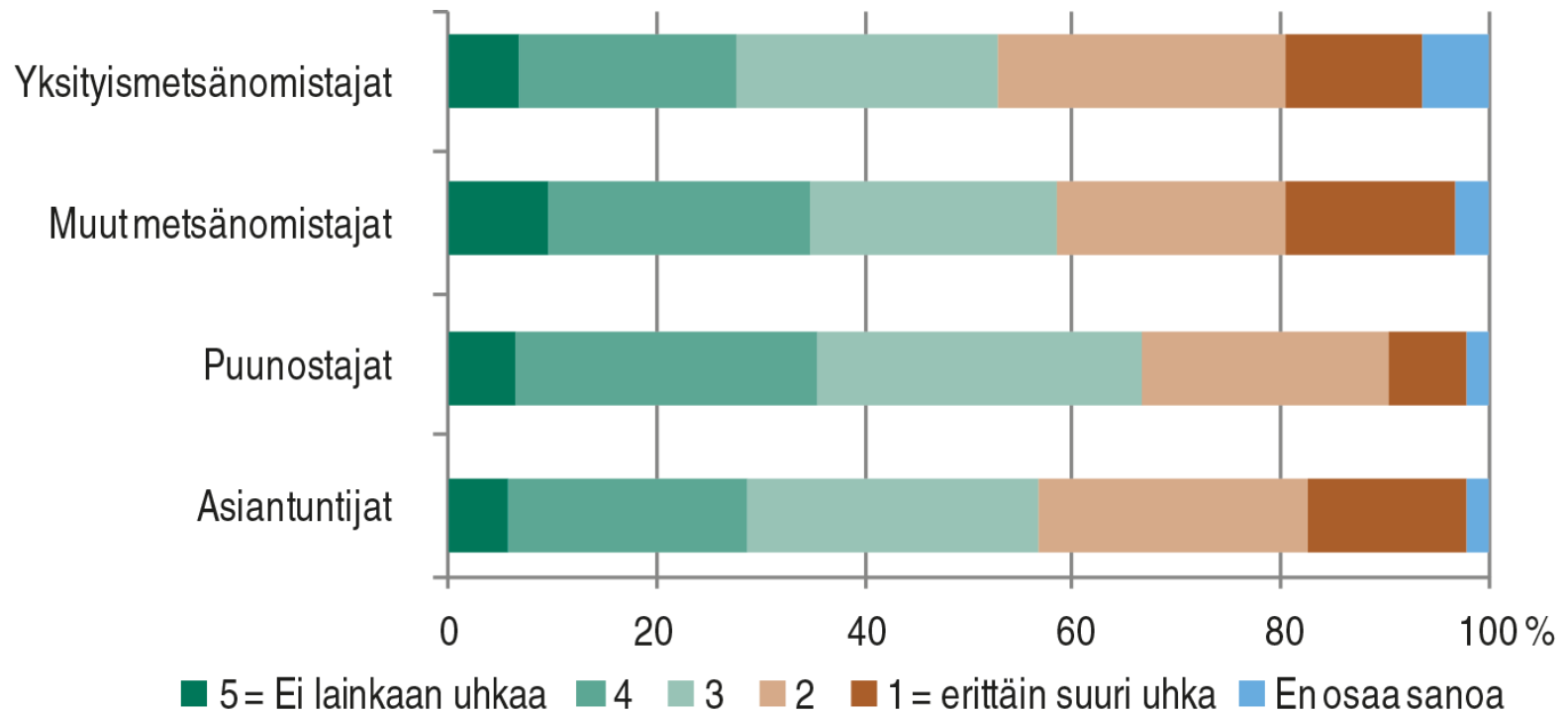
Suhtautuminen metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen suojeluun (metsälain 10 §).

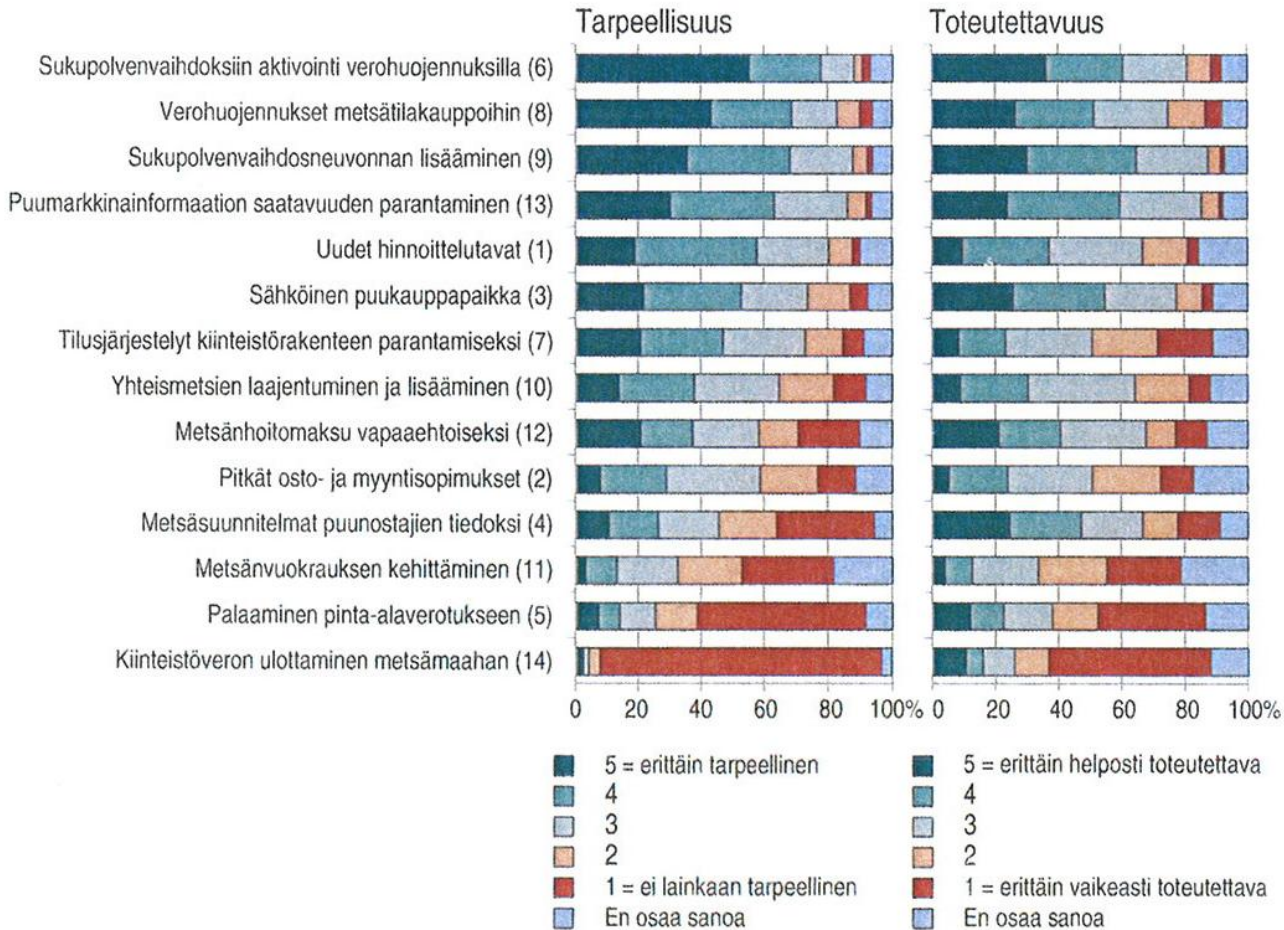
Suhtautuminen metsälain mukaisiin metsänkäyttörajoituksiin - esim. puuston ikä- ja järeysvaatimukset päätehakkuussa ja pohjapinta-alavaatimukset harvennushakkuissa

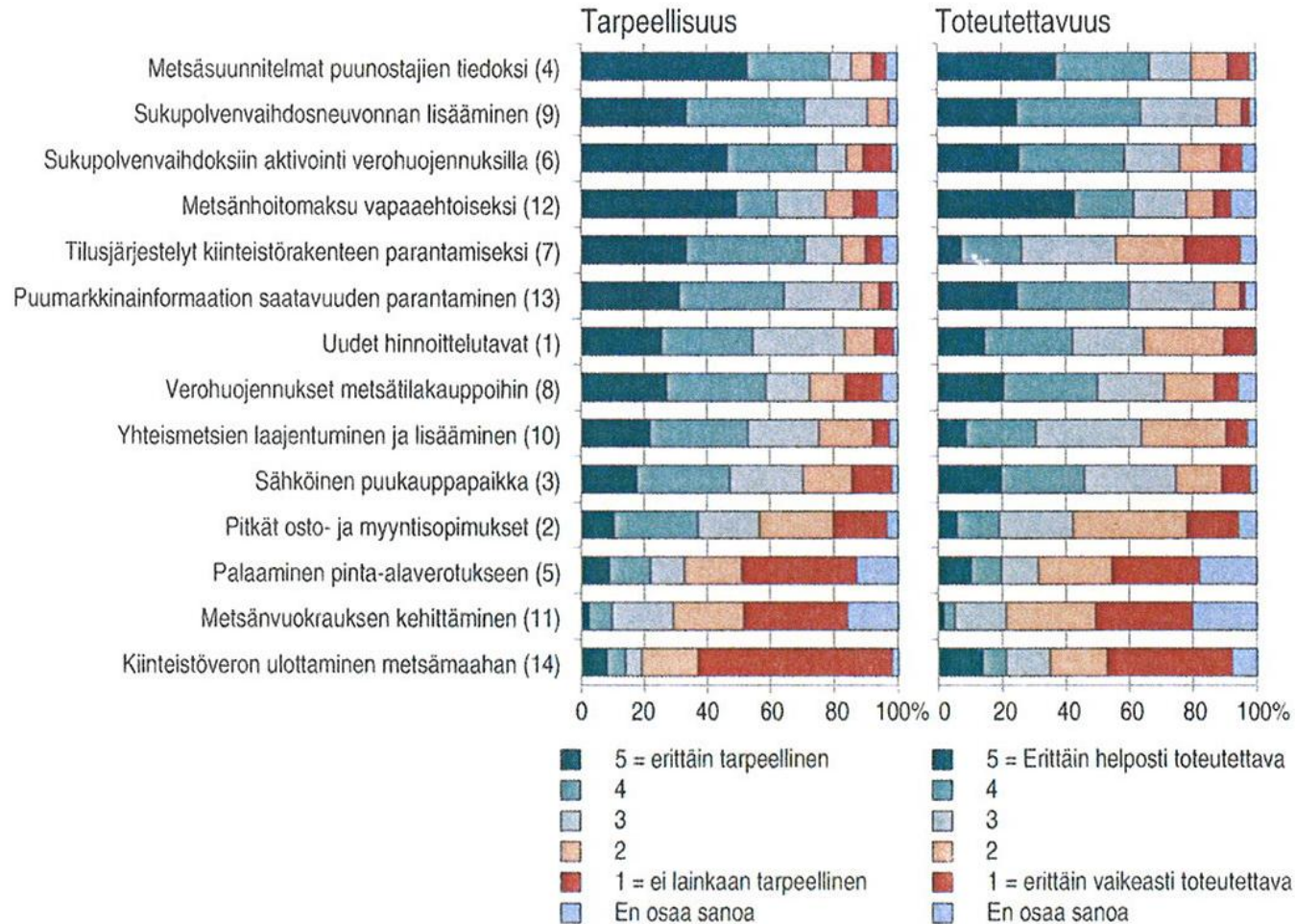
Näkemykset kaavoituksen mahdollisten rajoitteiden aiheuttamasta uhkasta metsätaloudelle

Yksityismetsänomistajien näkemykset puumarkkinoiden kehitystoimista

Puunostajien näkemykset puumarkkinoiden kehitystoimista

Tulevaisuuden puukauppa, miten se tehdään?

Verkkokeskustelu – 2 viikkoa, 120 kirjoitusta ja 2 520 lukijaa

- Pitäisi olla mahdollisuus katkonnasta riippumattomaan hinnoitteluun, jolloin katkonnan valvontakin olisi tarpeetonta
- Tavalla tai toisella sähköisesti
- Laajin keskustelu käytiin ehdotuksesta, jossa tulevaisuuden puukaupan toivottiin olevan nykyistä joustavampi ja monimuotoisempi

Työpaja 24.4.2012

- Todellisen yrittäjävetoisen puunhankinnan kehittäminen ja toimintaedellytysten luonti tämänkaltaiselle yrittäjyydelle
- Sähköisen puukauppapaikan toteuttaminen mahdollisine mobiilisovelluksineen
- Puukaupan hinnoittelun kehittäminen

Johtopäätökset 1/3

Nykytilanne

- Puumarkkinoiden toimintaympäristö voimakkaassa muutoksessa
- Aitoa kilpailua ja markkinalähtöisyyttä raakapuumarkkinoilla
- Kokonaisuus toimii hyvin ja perusasiat kunnossa, mutta kehitettävää löytyy
- Nuoret metsänomistajat käyvät puukauppaa aktiivisesti
- Puunmyyjät puunostajia tyytyväisempiä
- Puukauppamotiivien tunnistamisessa eroja

Johtopäätökset 2/3

Haasteet

- Puukaupan epätasaisuus
- Metsän-omistajakunnan ikääntyminen
- Metsätalouden tuet ja tukipolitiikan muutokset
- Metsänhoitoyhdistysten toiminnasta vastakkaisia näkemyksiä

Johtopäätökset 3/3

Ei uusia toiveita, olemassa olevat suunnitelmat toteutettava

- Tasaisuutta ja ennustettavuutta
- Sukupolvenvaihdoksiin aktivoinnin verohuojennuksilla ja sukupolvenvaihdosneuvonnan lisäämisen
- Sähköisen puukauppapaikka, jossa myös ostajat ilmoittavat tarvitsemiaan puutavaraeriä
- Myös muita verkkopalveluita lisättävä
- Yrittäjävetoisen puunhankinnan kehittäminen
- Käytännönläheisiä tutkimustuloksia selkokielellä ilman välikäsiä

metsä

METLA

TIETO

hyvinvointi

osaaminen

Kiitos